

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Соціальне проєктування

Шифр та назва спеціальності

Інститут

ІНІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Спеціалізація

-

Кафедра

Менеджменту (204)

Освітня програма

Тип дисципліни

Вибіркова

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Форма навчання

Денна

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Фоцій Марія Дмитрівна

mariia.foshchii@khpi.edu.ua

Доктор філософії (PhD) з менеджменту, доцентка кафедри менеджменту

Авторка та співавторка більше 30 наукових та методичних публікацій. Курси: «Оцінка бізнесу», «Основи бізнес-аналізу», «Основи фандрейзингу», «Управління конкурентоспроможністю», «Соціальне проєктування»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Соціальне проєктування» передбачає вивчення теоретичних підходів та методології розробки проєктів соціального спрямування, базових підходів і критеріїв визначення та обґрунтування вибору напрямків змін.

Мета та цілі дисципліни

Вивчення студентами основ соціального проєктування, набуття навичок використання здобутих знань для ефективного впровадження проєктних рішень у практичній діяльності. Надання здобувачам необхідного обсягу знань, практичних умінь та навичок щодо самостійної розробки та впровадження соціальних проєктів.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Індивідуальне завдання (реферат). Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання

ПР06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР07. Виявляти навички організаційного проектування.

ПР11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 24 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних курсів: «Основи менеджменту», «Основи підприємництва», «Фінанси підприємств», «Інформаційні технології в економічній діяльності».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться в інтерактивній формі з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи та навчання на основі кейсів, дискусії та проблемне навчання. Навчальні матеріали доступні студентам через Microsoft Teams.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи соціального проектування. Загальні характеристики проектування. Особливості соціального проектування. Функції соціального проектування. Принципи соціального проектування.	2
Тема 2. Сучасні підходи до проектування. Особливості соціального проекту. Сучасні підходи до соціального проектування: від спонсорства і волонтерства до проектів з отриманням прибутку. Розвиток соціального підприємництва в Україні і світі. Ознаки соціального проекту. Реалізація соціальних проектів і пов'язані з цим труднощі. Типологія соціальних проектів.	2
Тема 3. Обґрунтування соціального проекту. Визначення та обґрунтування соціальних потреб, на задоволення яких спрямований соціальний проект. Визначення та опис території реалізації проекту. Визначення та опис цільової групи соціального проекту. Обґрунтування актуальності соціального проекту.	2

Тема 4. Етапи розробки соціального проекту.	2
Етапи соціального проектування. Алгоритм розробки соціального проекту. Концептуальна модель соціального проекту. Етапи технології соціального проектування. Життєвий цикл проекту. Джерела отримання інформації. Процес стратегічного планування. Визначення зовнішніх можливостей та загроз реалізації проекту. Виявлення сильних і слабких сторін проекту.	
Тема 5. Загальні підходи до бізнес-планування соціальних проєктів.	2
Роль бізнес-плану для реалізації проєкту. Зовнішня та внутрішня функції бізнес-плану. Цілі розробки бізнес-плану. Поняття та структура бізнес-плану. Актуальні питання бізнес-планування проєкту.	
Тема 6. Бюджет соціального проєкту.	2
Поняття бюджету соціального проєкту. Основні вимоги до бюджету соціального проєкту. Основні складові частини бюджету соціального проєкту. Співфінансування у соціальному проєкті. Вхідні дані для оцінки вартості ресурсів. Планування витрат проєкту. Контроль календарних планів і ресурсів.	
Тема 7. Менеджмент соціального проєкту та партнерство в соціальному проєкті.	2
Основні процеси в управлінні проєктами. Взаємозв'язки процесів. Системи управління проєктами. Системи календарного планування і контролю. Поняття партнерства в соціальному проєкті. Залучення партнерів до соціального проєкту. Мережеві проєкти. Поняття консорціуму у соціальному проектуванні.	
Тема 8. Джерела фінансування соціального проєкту.	2
Фінансовий менеджмент соціального проєкту. Визначення та залучення матеріальних ресурсів, необхідних для реалізації проєкту. Залучення власних фінансових ресурсів для фінансування соціального проєкту. Залучення зовнішніх джерел фінансування соціального проєкту. Фандрейзинг у соціальному проектуванні. Основні джерела фінансування соціальних проєктів в Україні. Програми фінансування соціальних проєктів.	
Тема 9. Механізм фінансування неприбуткових проєктів.	2
Основні організації-донори та програми фінансування в Україні. Поняття конкурсу проєктів. Поняття проєктної заявки. Поняття гранту в соціальному проектуванні.	
Тема 10. Оцінка ефективності соціального проєкту.	2
Сутність та види оцінки соціальних проєктів. Методи аналізу і оцінки ефективності проєктів. Соціально-економічний ефект від реалізації проєктів. Критерії оцінки соціального проектування: ефективність, економічність, результативність. Основні етапи оціночної діяльності. Поняття та процедура моніторингу соціальних проєктів.	
Тема 11. Контроль виконання та моніторинг реалізації соціального проєкту.	2
Контроль в управлінні соціальним проєктом. Моніторинг логіки впровадження соціального проєкту. Критерії оцінки результатів соціального проєкту.	
Тема 12. Презентація соціальних проєктів.	2
Різновиди презентацій у соціальному проектуванні. Підготовка презентації соціального проєкту. Пітчінг соціальних проєктів.	
Загальна кількість годин	24

Практичні заняття

Теми практичних занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Тема 1. Загальні положення соціального проектування. Ініціатор проекту. Середовище проекту: зовнішні та внутрішні чинники. Мікро- та макросередовище проекту. Основні елементи проекту. Класифікація проектів за видами, типами, тривалістю, масштабністю та складністю. Види проектів. Учасники, власники проекту, інвестори, керівник та команда проекту. Зацікавлені особи проекту. Вивчення принципів соціального проектування на реальних прикладах.	2	0,085
Тема 2. Сучасні методи соціального проектування. Особливості соціального проектування в Україні та світі. Дослідження сучасних підходів до соціального проектування. Визначення особливостей соціального проекту. Огляд розвитку соціального підприємництва в Україні та світі. Типологія соціальних проектів: аналіз реальних кейсів.	2	0,065
Тема 3. Визначення та обґрунтування соціального проекту. Визначення соціальних потреб, які вирішує проект. Опис території реалізації проекту. Визначення та характеристика цільової групи. Обґрунтування актуальності соціального проекту.	2	0,085
Тема 4. Планування та розробка соціального проекту. Цілі та стадії розробки проекту. Визначення етапів соціального проектування. Побудова концептуальної моделі проекту. Життєвий цикл проекту. Види робіт, які виконуються на різних стадіях життєвого циклу. SWOT-аналіз проекту. Аналіз зовнішніх можливостей та загроз. Оцінка загальноекономічних факторів впливу зовнішнього середовища на реалізацію проекту. Джерела загроз реалізації проекту.	2	0,085
Тема 5. Структура бізнес-плану проекту. Розробка структури бізнес-плану. Порядок підготовки і оформлення бізнес-плану. Визначення цілей та цільової аудиторії бізнес-плану. Визначення функцій бізнес-плану. Визначення фінансових цілей проекту. Аналіз актуальних питань бізнес-планування.	2	0,085
Тема 6. Бюджетування та фінансове планування. Аналіз складових бюджету. Планування витрат проекту. Вхідні дані для оцінки вартості ресурсів. Методи та засоби оцінки вартості. Результати оцінки вартості. Визначення вимог до обладнання та матеріальних ресурсів. Контроль використання ресурсів.	2	0,085
Тема 7. Управління та партнерство у соціальному проекті. Визначення основних процесів управління. Обов'язки та вимоги до проектного менеджера. Робота з програмним забезпеченням для управління проектами. Робочий план проекту. Побудова діаграми Ганта. Програмне забезпечення процесів планування та управління проектами. Аналіз партнерства та його роль у соціальних проектах.	2	0,085

Тема 8. Інвестиційні дослідження та фінансування проекту. Дослідження основних джерел фінансування. Поєднання різних форм фінансування проектів. Спонсорство. Благодійність. Краудфандінг. Фандрейзинг у соціальному проектуванні. Аналіз програм фінансування соціальних проектів в Україні. Оцінка можливостей залучення фінансових ресурсів. Структура власних та позикових фінансових ресурсів підприємства. Критерії ефективності інвестиційного проекту.	2	0,085
Тема 9. Фінансування неприбуткових проектів та гранти. Аналіз конкурсів соціальних проектів. Визначення вимог до подання грантової заявки. Дослідження основних організацій-донорів. Розробка заявки на фінансування соціального проекту.	2	0,085
Тема 10. Методи оцінки ефективності соціальних проектів. Методи оцінки ефективності соціальних проектів. Аналіз соціально-економічного ефекту реалізації проекту. Визначення критеріїв ефективності. Моніторинг та оцінка впливу проекту.	2	0,085
Тема 11. Контроль та моніторинг реалізації соціального проекту. Контроль виконання соціального проекту. Аналіз логіки впровадження проекту. Оцінка результатів соціального проекту. Використання моніторингових інструментів.	2	0,085
Тема 12. Підготовка та презентація соціального проекту. Розробка структури презентації соціального проекту. Підготовка пітчінгу проекту. Використання візуальних інструментів для презентації. Оцінка ефективності представленого проекту.	2	0,085
Загальна кількість годин	24	$\sum_{i=1}^n a_i$

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені планом.

Контрольні роботи

Оцінювання здійснюється у форматі поточного контролю протягом семестру. Проміжний контроль проводиться у вигляді онлайн-тестування за основними темами курсу.

Самостійна робота

Самостійна робота включає опрацювання матеріалів, наданих на лекціях (8 годин), самостійне вивчення конкретних питань (18 годин), підготовку до практичних занять (8 годин), а також виконання індивідуальних завдань (38 годин).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи соціального проектування	3
Тема 2. Системні принципи проектування.	3

Тема 3. Концепція соціальної відповідальності в контексті соціального підприємництва	3
Тема 4. Технологія соціального проектування. Умови проектної діяльності.	3
Тема 5. Інформаційне, нормативно-правове та інвестиційне забезпечення соціального проекту	3
Тема 6. Методики соціального проектування	3
Загальна кількість годин	18

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання має бути оформлено згідно стандартів та кодексу доброчесності НТУ «ХПІ», обсягом до 25 сторінок та/або презентація з докладним описом основних етапів та результатів аналізу. Рекомендовано подання інформації у формалізованому вигляді (таблиці, графіки, рисунки). Обов'язково має містити такі структурні елементи:

1. Ідентифікація соціального проекту:

- сформулювати назву соціального проекту;
- сформулювати мету, завдання соціального проекту, його місію, візію та цінності;
- здійснити опис сучасного стану проблеми, на вирішення якої спрямовано проект;
- визначити та обґрунтувати цільову групу / клієнтів, на яких спрямовано проект, проаналізувати характер їхніх потреб;
- розглянути нормативно-правові аспекти впровадження соціального проекту (відповідність законодавству).

2. Загальний опис соціального проекту:

- обґрунтувати проект, навести аналогічні або схожі проекти (використання діаграми Ішикави);
- розробити план заходів відповідно до поставлених завдань, вказати терміни впровадження соціального проекту (діаграма Ганта), зазначити необхідні для реалізації соціального проекту ресурси);
- запропонувати структуру управління проектом.

3. Фінансове обґрунтування соціального проекту:

- провести розрахунок очікуваної вартості проекту та термінів його реалізації;
- провести розрахунок фінансово-економічних очікуваних результатів та навести перелік соціальних ефектів від реалізації соціального проекту.

4. Заповнення проектної заявки.

Тема індивідуального завдання

Тема – Розробка та обґрунтування соціального проекту з оформленням проектної документації

Загальна кількість годин	38
---------------------------------	-----------

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії).

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Онлайн-курс «Соціальне підприємництво»

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/>

2. Онлайн-курс «Громадська організація: від нуля до міжнародного фінансування»
<https://webinar.sp.vn.ua/course/5/5>
3. Вебінари від школи соціального проектування і грант-менеджменту «Спадщина» за темами курсу
https://www.youtube.com/playlist?list=PLF_Kbqw4rFBExG14uZo3ElzWm2FodVK0q

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Управління проектами: навчальний посібник / Уклад. Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
2. Петренко Н. О. Управління проектами. Навчальний посібник. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустрич, М.О. Гоменюк. – К.: Центр учбової літератури, 2016. 244 с.
3. Навчально-методичний посібник / В.І. Меняйло, О.В. Тупахіна, О.І. Гура, В.Л. Сарабєєв, Н.В. Воронова / Європейський проєкт EUROPROC («Європейська проєктна культура»). ЗНУ, 2019. Запоріжжя: Просвіта, 2019. 348 с.
4. Тілікіна Н.В. Управління соціальними проєктами. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Київ: ФОП Мороз А.Т., 2024. 352 с.
5. Керівництво з управління проектами розвитку : інтерактивний навчальний посібник / колектив авторів; за заг. ред. І. Є. Цепенди, С. О. Кропельницької. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. р. 352 с.
6. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
7. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. – 416 с.
8. Войтенко О.С. Управління проектами: навч. посіб. / О.С. Войтенко. – Київ: КНУБА, 2020. – 276 с.
9. Жиленко Р.В. Соціальне прогнозування і проектування: навчально-методичний посібник для студентів першого бакалаврського рівня закладів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 231 Соціальна робота. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 56 с.

Додаткова література

1. Фоцій М.Д., Фоцій П.М. Особливості побудови корпоративної системи управління проектами для підприємств малого бізнесу. Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки). Харків : НТУ «ХПІ», 2024. №2(2024). С. 90–93. (фаховий, журнал включено до категорії «Б»). URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/307232>
2. Круглик М.С., Фоцій М.Д. Соціальне проектування на підприємствах у контексті сталого розвитку. Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів та аспірантів «Теоретичні та практичні дослідження молодих науковців» (19–22 листопада 2024 року) / за ред. проф. Є.І. Сокола. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. С. 500-501. URL: <http://web.kpi.kharkov.ua/masters/wp-content/uploads/sites/135/2024/11/Zbirnyk-tez-TPRYS2024.pdf>
3. Nynke Tromp. Social Design - How products and services can help us act in ways that benefit society. Technische Universiteit Delft, Rotterdam, 2013. – 224 p.
4. Martina Huemann, Rodney Turner. The Handbook of Project Management. 6th Ed. / Taylor & Francis Group, Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2024. – 667 p.
5. The standart for project management and a guide to the project management body of knowledge (PMBOK® GUIDE). 7th Ed. / Project Management Institute, Inc., Newtown Square, Pennsylvania, 2021. – 370 p.
6. Taylor Peter. The social project manager: balancing collaboration with centralised control in a project driven world. Taylor & Francis Group, Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2016. – 200 p.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Інститут демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.idss.org.ua>
3. Найкращі соціальні проекти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forum.o2.ua>
4. Соціальне підприємництво в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://socialbusiness.in.ua>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4	0,3	0,2	0,1

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль
 I – оцінка за виконання індивідуального завдання
 K – середньозважена оцінка за контрольні роботи
 $Пк$ – оцінка за підсумковий контроль

$$П = \frac{П_1 \cdot a_1 + П_2 \cdot a_2 + \dots + П_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову ($П, K, I, \dots$) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри
Наталія ШМАТЬКО